

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea anexei nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.966/2020 cu privire la serviciile prestate de către Agenția Servicii Publice

(Extinderea termenelor de prestare a serviciilor în materie de cetățenie)

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului privind modificarea anexei nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.966/2020 cu privire la serviciile prestate de către Agenția Servicii Publice a fost elaborat de către Agenția Servicii Publice.

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Necesitatea elaborării proiectului hotărârii Guvernului privind modificarea anexei nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.966/2020 cu privire la serviciile prestate de către Agenția Servicii Publice rezultă din riscurile ce atentează la securitatea statului și a ordinii publice provocate de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Prezentul proiect nu conține norme privind armonizarea cadrului normativ național cu legislația Uniunii Europene.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Situația geopolitică din regiune, generată de războiul de agresiune al Rusiei împotriva Ucrainei a influențat la sporirea numărului de persoane care aplică la cetățenia Republicii Moldova, în special cetățeni ai Federației Ruse și ai Ucrainei. În ultimii doi ani, din numărul total de solicitanți ai cetățeniei Republicii Moldova peste 70% îl constituie cetățenii Federației Ruse și circa 20 % cetățenii Ucrainei.

Este de menționat că urmare examinării cererilor pentru dobândirea cetățeniei Republicii Moldova prin recunoaștere au fost identificate tentative de dobândire a cetățeniei Republicii Moldova prin fraudă, în baza documentelor de proveniență necunoscută prezentate de către solicitanți, care au fost prevenite datorită verificării autenticității acestor documente prin interpelarea autorităților emitente și avizării cererilor respective de către Serviciul de Informații și Securitate.

Relevăm că art.12 alin.(1) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024/2000 prevede că sunt recunoscute cetățeni ai Republicii Moldova persoanele care au dobândit și au păstrat această cetățenie potrivit legislației anterioare, precum și persoanele care au dobândit cetățenia conform prezentei legi.

Potrivit acestei norme sunt recunoscute cetățeni ai Republicii Moldova persoanele care întruneau condițiile legii la o anumită dată și fiind declarate cetățeni ai Republicii Moldova fără condiția depunerii unei cereri în acest sens. Spre exemplu: art.2 pct.2) din Legea nr.596/1991 cu privire la cetățenia Republicii Moldova (*abrogată la 02.08.2000*), prevedea că persoanele născute pe teritoriul Republicii Moldova și domiciliat pe acest teritoriu la data intrării în vigoare a legii respective - 04.07.1991 și care nu dețineau cetățenia altor state, sunt cetățeni ai Republicii Moldova, iar art.11 alin.(1) lit.a) din Legea nr.1024/2000 (*în vigoare din 02.08.2000*) prevede că copilul născut din părinți, ambii sau unul dintre care, la momentul nașterii copilului, este cetățean al Republicii Moldova este considerat cetățean al Republicii Moldova.

Prin urmare, atestăm un număr impunător de persoane, care deși au emigrat din Republica Moldova de multă vreme, precum și cele născute în străinătate din cetățeni ai Republicii Moldova, care dețin cetățenia statului de emigrare sau de naștere, în pofida faptului că sunt deja mature, de facto nu domiciliază pe teritoriul Republicii Moldova și nu au obținut acte de identitate ale cetățeanului Republicii Moldova, de iure se consideră și cetățeni ai Republicii Moldova. Ca urmare

a determinării faptului că aceste persoane, la data nașterii sau la data de 04.07.1991 întruneau condițiile legale enunțate supra, ele se consideră cetățeni ai Republicii Moldova și pot obține acte de identitate necondiționat.

Situație similară se atestă și în cazul persoanelor cu vârsta de peste 18 ani, născute pe teritoriul Republicii Moldova, care potrivit prevederilor art.12 alin.(1¹) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024/2000, dacă nu sunt luate în evidență de autoritatea competentă ca cetățeni ai Republicii Moldova și nu dețin dovada cetățeniei, sunt recunoscute ca cetățeni ai Republicii Moldova din data exprimării consimțământului în scris în acest sens, indiferent de faptul dacă dețin sau nu cetățenia altui stat și indiferent de locul de domiciliere al acestora – în țară sau în străinătate.

Este de menționat că potrivit prevederilor art.38. alin.(1) din legea citată, termenul de examinare a cererilor privind recunoașterea cetățeniei nu poate depăși 6 luni, totodată pozițiile 1.7.1. și 1.7.2. din anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.966/2020 cu privire la serviciile prestate de către Agenția Servicii Publice, prevăd că serviciul pentru determinarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova se prestează în termen de 20 de zile lucrătoare, iar serviciul pentru recunoașterea persoanelor cetățeni ai Republicii Moldova în temeiul art.12 alin(1¹) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 se prestează în ziua adresării.

Relevăm că până la ridicarea stării de urgență, Dispoziția Comisiei pentru Situații Excepționale nr.61 din 27.02.2023, prevedea că persoanele care solicită determinarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova, precum și acelea născute pe teritoriul Republicii Moldova, dar care nu dețin dovada cetățeniei și solicită recunoașterea acestora în calitate de cetățeni ai Republicii Moldova conform prevederilor art.12. alin.(1¹) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024/2000, prezentau suplimentar la documentele prevăzute de cadrul legal, autobiografia și certificatul de cazier judiciar, iar cererile solicitanților cu documentele aferente se avizau de către Serviciul de Informații și Securitate.

Astfel, odată cu ridicarea stării de urgență constatăm că reglementările actuale enunțate supra nu asigură nivelul adecvat de siguranță în prevenirea cazurilor de recunoaștere a persoanelor cetățeni ai Republicii Moldova, în situațiile în care acestea prezintă pericol pentru securitatea națională și ordinea publică.

Impedimentul de bază constă în termenele restrânse de prestare a serviciilor pentru determinarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova (*20 de zile lucrătoare*) și pentru recunoașterea persoanelor cetățeni ai Republicii Moldova în temeiul art. 12 alin (1¹) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr. 1024/2000 (*în ziua adresării*), care sunt insuficiente pentru avizarea cererilor și a materialelor aferente de către Serviciul de Informații și Securitate, precum și pentru verificarea autenticității documentelor prezentate, eliberate de către autoritățile competente ale altor state.

În contextul raționamentelor enunțate, se propune modificarea pozițiilor 1.7.1. și pct. 1.7.2. din anexa nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.966/2020 cu privire la serviciile prestate de către Agenția Servicii Publice, în vederea extinderii termenului de prestare a serviciilor pentru determinarea apartenenței la cetățenia Republicii Moldova – de la „20 de zile lucrătoare” la „până la 6 luni” și a termenului pentru recunoașterea persoanelor cetățeni ai Republicii Moldova în temeiul art.12 alin.(1¹) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024/2000 din „în ziua adresării” în „6 luni”, potrivit prevederilor art.38 alin.(1) din Legea cetățeniei Republicii Moldova nr.1024/2000.

Este important de accentuat relevanța operării amendamentelor propuse la actul normativ în termene cât mai restrânse, pentru a evita riscurile enunțate în prezenta notă informativă, pe care motiv se propune la pct.2 din proiectul hotărârii intrarea în vigoare a amendamentelor la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea amendamentelor propuse la hotărârea Guvernului privind modificarea anexei nr.2 la Hotărârea Guvernului nr.966/2020 cu privire la serviciile prestate de către Agenția Servicii Publice nu necesită mijloace financiare din bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

Prezentul proiect de hotărâre se încorporează în sistemul actelor normative și nu necesită abrogarea sau modificarea altor acte normative de același nivel.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În conformitate cu prevederile articolelor 8 și 9 din Legea nr.239/2008 privind transparența în procesul decizional, publicul a fost informat referitor la inițierea elaborării prezentului proiect, inclusiv prin publicarea acestuia pe pagina web oficială a Guvernului.

8. Constatările expertizei anticorupție

În condițiile Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative și Legii integrității nr. 82/2017, proiectul urmează a fi supus expertizei anticorupție.

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Nu se aplică.

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul va fi supus expertizei juridice din partea Ministerului Justiției, concomitent, cu avizarea acestuia, iar de rezultatele expertizei se va ține cont la definitivarea proiectului.

11. Constatările altor expertize

Nu se aplică.

Secretar general adjunct al Guvernului

Lilia DABIJA